

Ἡ Βόρειος Ἡπειρος. — Τὸ Βυζαντινικὸν τῆς Αὐτοκρατορίας. — Μετὰ 25 ἔτη. — Δόξα καὶ Ἀρετὴ. — Ἐδάφη οσιόμενα. — Σκηναὶ χωρὶς ἡθοποιοῦς. — Ἡ Ἑλληνικὴ μόδα. — Ὁ ντυλαμῆς καὶ ἡ κάπ, ἡ γιούρτα καὶ τὸ ταγιέρ. — Τὸ ἔνδυμα δὲν κάμνει τὸν μοναχόν, ἀλλὰ κάμνει τὴν γυναῖκα. — Ἡ φορολογία τῶν Μουσείων. — Παρθενῶν καὶ Σκοῦπα. — Καλλιτέχνη καὶ ὑπαιθρον. — Παλέττα καὶ χορῆμα. — Ἡ στέγη τοῦ Ζαπτείου. — Μερικὰ ἐρωτηματικά. — Ὁ ἀδάμας τῆς Μεσογείου. — Κράτος ἄνευ κράτους. — 600,000,000 δραχμῶν.

ΙΑΠΙΣΤΟΥΤΑΙ ἅπαξ ἔτι ἡ θεία Δικαιοσύνη, διότι ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην εἰμεθα ἀπηλπισμένοι. Ἡ ἀτυχὴς Βόρειος Ἡπειρος, τὸ ἐκθετον τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως ὅπερ εὐτυχῶς περιέθαλψεν ἡ μεγαλοφυχία τοῦ Ζωγράφου, τοῦ Σπυρομήλιου καὶ τοῦ ἐπισκόπου Βελῆς ἀναπνέει, ἐνῶ τὸ νόθον τέκνον τῆς Εὐρωπαϊκῆς διπλωματίας, τὸ ὁποῖον ἐγαλούχησεν ἡ Αὐτοκρατορία τὸ Βασιλεῖον τῆς Ἀλβανίας, ἐκπνέει. Ὁ Ἑρμαφροδισμός ἐκλείπει καὶ οὕτω ἐπανέρχεται ἡ Β. Ἡπειρος εἰς τὰς μητρικὰς ἀγκάλας, ἀπὸ τὰς ὁποίας καμμία δύναμις, μικρὰ ἢ Μεγάλῃ, δὲν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ τὴν ἀποσπᾷ πλεόν.

★

15 Ὀκτωβρίου 1889. Ὁ ὥραιος πρωτόβλαστος τοῦ Ἑλλ. Θρόνου καὶ ἡ σεπτὴ ἀδελφὴ κραταιοῦ Αὐτοκράτορος ἡνοῦντο καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἠτθάνετο τὴν Εὐτυχίαν νὰ περρυγίῃ γύρω τῶν.

15 Ὀκτωβρίου 1914. Βασιλεὺς ὁ Κωνσταντῖνος, τροπαιοῦχος, ἀνάσσειν διπλάσιον Κράτους. Βασίλισσα ὁρθόδοξος ἡ Σοφία, ὑπέρροχος Δέσποινα τοῦ Οἴκου, ἀπαράμιλλος Μήτηρ, τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ Ὁραίου ἐνθους ἱερεία.

Τὸ Κάλλος καὶ ἡ Σεμνότης ἠνώθησαν πρὸ 25 ἐτῶν.

Ἡ Δόξα καὶ ἡ Ἀρετὴ πανηγυρίζουν σήμερον.

Τὸ Ἑλληνικὸν στέμμα ἀπαρτίζεται ἀπὸ τοὺς στιλποτότερους ἀδάμαντας. Τὴν Νίκην τῶν Ὀπλῶν καὶ τὴν Τιμὴν τοῦ Οἴκου.

Ἐάν οἱ Ἀργυροὶ γάμοι τῶν Βασιλέων μας παρῇλθον σιωπηρῶς ἔνεκα τοῦ πολέμου, ἐωρτάσθησαν πανηγυρικώτατα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων. Οἱ Χρυσοὶ — δεόμεθα τοῦ φιλέλληρος Θεοῦ — νὰ ἐορτασθοῦν εἰς τὴν πόλιν, ὅπου ἔπεσεν ὁ ὁμῶνυμος τοῦ Βασιλέως, τοῦ ὁποίου τὸν θάνατον ἐκδικεῖται ἤδη διὰ τῆς ἀναβιώσεως τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας Κωνσταντῖνος ὁ IB'.

★

Ἡ γῆ τῆς Βοιωτίας, ἐάν δὲν ἐξατκεῖται εἰς τὴν ἐκμάθησιν τοῦ Ταγχοῦ, ὥριμμένος θὰ πάγῃ ἀπὸ τὰ νεῦρα τῆς, τῶν ὁποίων ἡ ἔντασις ἐφθασε μέχρι τῶν Ἀθηναίων, οἱ ὅποιοι μόλις ἐγεροθέντες τοῦ ὕπνου ἐχόρευσαν ἓνα τρελλὸν χορόν. Αἱ δονήσεις, ἰσχυραὶ καὶ ἀλλεπάλληλοι, ἔφεραν ρήγματα εἰς τοὺς τοίχους

καὶ τρέμον εἰς τοὺς ἐνοίκους. Καὶ οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι τῶν τέως ἑπταπύλων Θηβῶν, ἄστεγοι καὶ γυμνητεῖοντες, ὑπεχρεώθησαν νὰ ἀναμείνουν νὰ παρέλθῃ ἡ πικρὰ καὶ ἀνέλπιστος νευραλγία τῆς γῆς, ἡ ὁποία εἶχε κατὰ τὸ πρῶτον εἰκοσιτετράωρον 126 τιναγμούς... Καὶ μία πρόνοια θαυμαστὴ τοῦ Κράτους: Διὰ 30,000 σεισμόπληκτον πληθυσμὸν ἔστειλεν 128 σκηνάς. Καὶ σκηναὶ ἑλλ. δραματικῶν ἔργων ἐάν ἦσαν, πάλιν περισσότεραι θὰ ἐστέλλοντο...

★

Ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος ὅστις ἕως τῶρα μόνον καταστροφὰς ἔχει ἐπισφραγίσῃ, ἔκαμε καὶ ἐν καλὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐπειδὴ ἡ μόδα ἢ ἐκ Παρισίων ἐξαπολυομένη δις τοῦ ἔτους, ὑπέστη ὀλικὴν ἐκλείψιν, ἡ ἐπειδὴ ὅπως εἶπε Γάλλος τραυματίας, τὸ χρώμα τῆς μόδας ἐφέτος θὰ εἶνε τὸ Πένθος, αἱ Ἑλληνίδες τοῦ Λυκείου εὐρον εὐκαιρίαν νὰ σκεφθοῦν κατὰ πατριωτικόν. Νὰ δημιουργήσουν μόδαν Ἑλληνικὴν. Ἀντὶ πιθηκοειδῶς νὰ φοροῦν ὅτι τὰ Παρίσια βουλεβάρτα ἐσοφρίζοντο, καθιερώουν Ἑλλ. φορέματα ἀρχαῖα καὶ ἐγγώρια, ὑπὸ μορφὴν πάντοτε συμβιβασομένην μὲ τὰς νεωτέρας ἀντιλήψεις καὶ συνθήκας τοῦ σημερινοῦ βίου. Τὸ πείραμα, ὀφειλόμενον εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείας, φαίνεται ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ. Καὶ ἦτο καιρὸς νὰ χειραφετηθῶμεν ἀπὸ τοὺς ἀκαλαισθήτους, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐξωφρενισμοὺς τῶν κοκοτῶν, οὓς προθύμως ἐνεστερνίζοντο αἱ κομφαὶ ἄλλως τε καὶ χαρίεσσαι Ἀτθίδες. Τὰ κοινοτόμια, ἅτινα κατὰ τοὺς ἐσχάτους ἐπιδειχθέντας ἑλλ. χοροὺς ἐθαυμάσαμεν, μετεβλήθησαν εἰς φιγουρίνια μόδας. Αἱ καλλιτέχνιδες δεσποινίδες Καλλάρη, Κοκοράβα, Κολυβῆ, Ναυπλιώτου, Δρακονταειδῆ, μὲ ἡγήτιδα τὴν κ. Γεωργαντῆ, κατῳρῶσαν νὰ προσαρμόσουν τὰ Ἑλλ. σχέδια εἰς τὰς ἀξιώσεις τοῦ συρμοῦ δι' ἐλαφρῶν παραλλαγῶν, τηρουμένου ὅμως τοῦ ἀρχικοῦ ρυθμοῦ. Τὸ Κρητικὸν ἔνδυμα ἔγινε πανιέ, ὁ Μακεδονικὸς ντυλαμῆς ἐπανωφόρι, ἡ Μακεδονικὴ περικεφαλαία καπέλλο τῆς ἐποχῆς, ἡ γιούρτα τῆς Ἀττικῆς ἔγινε ταγιέρ, τὸ ἱμάτιον Ταναγραίου εἰδωλίου ἀπετέλεσε νυμφικὸν φόρεμα. Ἀλλὰ μήπως εἶνε ὀλιγώτερον ὥρα τὸ Μακεδονικὸ κοντογουνάκι, τὸ φόρεμα τῆς Τραπεζούντος, ἡ Καστελλοριζιώτικη γούνα, τὸ φόρεμα τῆς Μάνης μὲ μπολερό καὶ σεμιζέτ, τῆς Καστορίας μονοκόμματο, τοῦ Τρίκκερι ὡς τουαλέττα χοροῦ; Ὅλα θαυμάσια ὑπὸ καλλιτεχνικῆν ἔποιν! Τώρα μάλιστα. Ἀναγνωρίζομεν ἓνα πρακτικὸν σκοπὸν τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων. Ἡ ἐργασία ἣτις ἐγένετο εἶνε ἀξία μεγάλης ἐκτιμήσεως. Καὶ θὰ ἴδωμεν τὰς Ἑλληνίδας ὅχι Παρισίνας ἢ Νεοῦρκέζας, ἀλλ' Ἑλληνίδας, κατακτώσας οὐχὶ διὰ τῆς μιμήσεως, ἀλλὰ διὰ τῆς φυσικῆς χάριτος καὶ τῆς ἔθνικῆς ὑποστάσεως τῶν. Ἀλλὰ μήπως ἡ Παρισινή μόδα δὲν ἐνεπνεύσθη ἀπὸ τὸ ἀρχαῖον Ἑλλ. ἔνδυμα καὶ τὴν κόμμωσιν ἀκόμη; Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀρχαῖα ἀμφοτέρωθεν προϋποθέτει εὐγραμμον καὶ πλαστικὸν σῶμα — τὸ ὁποῖον κάμνει ὥστε τὸ ἔνδυμα νὰ φαίνεται, ἐνῶ σήμερον ἀντιθέτως τὸ ἔνδυμα ἀναδεικνύει τὸ σῶμα. — Ἀλλὰ τίς μὲς βεβαίως ὅτι ὅταν ἐνσκήψουν μετὰ τὴν εἰρήνην νέα φιγουρίνια, θὰ ἐμμεῖνουν αἱ Ἑλληνίδες εἰς τὸν ἑλλ. ρυθμόν;

★

ὑπεβλήθη νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν ὅπως πληρῶνεται εἰσὸς εἰς τὰ Μουσεία τοῦ Κράτους, ἐξαίρεσει δύο ἡμερῶν, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν πόρων τῆς ἀρχ. ὑπηρεσίας. Ἐν ἀρχαῖον μνημεῖον τέχνης εἶναι κοινὸν αἰσθητικὸν κτῆμα, πνευματικὸς ναὸς πρὸς παγκόσμιον προσκύνημα. Ἄρα πῶσα φορολογία Μουσείου, ὡς νὸ ἦτο ζάχαρις ἢ καφφές, ἀπορριπτέα κατ' ἀρχὴν, ἀλλὰ καὶ ἀναξιοπρεπεῖς διὰ τὸ Κράτος. Τὸ νὰ πληρῶνῃ τις διὰ νὰ μορφωθῇ καλλιτεχνικῶς ἢ διὰ νὰ μελετήσῃ ἐν ἔργον τέχνης εἶναι παρα-

γνώρισις τῆς ἐλευθερίας τοῦ πνεύματος. Τότε διατί δὲν φορολογοῦνται καὶ οἱ ναοί; Καὶ τὸ οἰκονομικὸν σχέδιον ἐπεξετάθη μέχρι τῆς Ἀκροπόλεως, ἔνθα διὰ τὰ ἀναβῆναι τις ὅταν τὸ σεληνόφως τὴν λούει μὲ τὰς μαρμαρυγὰς του πρέπει νὰ πληρώτῃ δύο δραχμὰς, ὅσα καὶ διὰ τὰ ἀκούσῃ τὰ Παναθήναια ἢ τὴν Σκοῦπαν. Καὶ ἄλλοτε εἶχε φορολογηθῇ ἢ εἰσόδος τῶν Μουσείων καὶ κατηργήθη ὑπὸ τοῦ Τρικρούτη. Ἀκριβῶς δι' οἰκονομικὸν λόγον διότι οἱ ξένοι κυρίως διὰ τὰς ἀρχαιότητας ἔρχονται. Καὶ παρετηρήθη ἐλάττωσις ξένων ἐπισκεπτῶν. Ἐμμήθημεν τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Ἰταλίαν, ἀλλ' ἂν ἡ Ἰταλία ἐκμεταλλεύεται συστηματικῶς τὰ πάντα ἐκεῖ, εἶνε διότι περιουσίαν βλέπουν οἱ περιηγηταὶ ἄλλα ἀξιοθέατα καὶ ἐλάχιστον Μουσεῖα. Ἀλλ' ἔχομεν πρὸς μίμησιν τὴν Γαλλίαν, Γερμανίαν, Ἀγγλίαν, Αὐστρίαν, Ρωσίαν καὶ Ἰσπανίαν ὅπου δὲν πληρώνει τις εἰς τὰ δημόσια Μουσεῖα.

Ἀντὶ τῶν νεωτερισμῶν αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν προάγουν τὸν πολιτισμὸν, καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐνησχολοῦντο οἱ ἀρμόδιοι εἰς τὴν περιφρούρησιν τῶν μνημείων, ἵνα μὴ μεταβάλλωνται ἀπληρωτοὶ εἰς τόπους πάσης ἀσχημοσύνης καὶ βρωμερότητας καὶ ἰδίᾳ νὰ μὴ γίνωνται κλοπαί. Ἐκτός ἂν τίθηται φορολογία, διὰ νὰ πληρωθοῦν ἐξ αὐτῆς εἰδικοὶ ὁδοκαθαρισταί...

★

Καλλιτεχνικὸν ζήτημα ἀνεφάνη, προκατακλυσμαῖον μὲν, πάντοτε ὅμως ἐπικαίρον, ἐφ' ὅσον δὲν διορθοῦται: Ἡ ἀφάνεια τῶν καλλιτεχνῶν μας. Οἱ Ἕλληνες ζωγράφοι δὲν ἐργάζονται εἰς τὸ ὑπαίθρου, ἀλλ' ἐμπνέονται ἐκ τῶν τοίχων τοῦ ἀτελείων — ἢ μία ἀποψὶς τοῦ ζητήματος.

Τὸ κοινὸν δὲν ὑποστηρίζει τοὺς καλλιτέχνας. Ἡ δευτέρα.

Ὑποκινητὴς, ἀγαπητὸς χρονογράφος παρεξηγήσας τὰ παράπονα νεαροῦ ζωγράφου, τοῦ κ. Βανδώρου, ὅστις ισχυρίζεται ὅτι ἄλλα εἶπεν αὐτὸς καὶ ἄλλα ἔγραψε ὁ κ. Νιρβάνας. Ἀδιάφορον. Καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου λοιπόν. Οἱ καλλιτέχναι μας δὲν κάθονται (ὡς οἱ κατασταναδες) εἰς τὰς γωνίας τῶν πεζοδρομίων διὰ νὰ ζωγραφίσουν κτίρια καὶ διαβάτας. Εἶνε ἢ ἐπίκρισις. Ἡ ἀπάντησις, εὐχολος.

Ἡ ἐκ τοῦ φυσικοῦ σπουδὴ γίνεται, ἀλλὰ μακρὰν τῶν πόλεων, εἰς δὲ τὰ ἐργατήρια ἐπακολουθεῖ ἀπλῶς ἐπεξεργασία καὶ ἐφαρμογὴ ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἐκ τοῦ ὑπαίθρου ἀπεκόμισεν ὁ καλλιτέχνης. Καὶ ἔχομεν παράδειγμα τὰ τελευταῖα ἔργα τοῦ Χατζῆ, ὅστις τὴν θάλασσαν τώρα ποῦ ἐργάζεται τοὺς πίνακας τῶν ναυμαχιῶν βλέπει μόνον ὅταν βρέχει, ὅτε ἀδυνατεῖ ἢ στέγη τοῦ Ζαπτείου νὰ συγκρατήσῃ τὰς σταγόνας τῆς βροχῆς. Καὶ ὅμως ἡ θάλασσα ἐκεῖνη ἢ Ἑλληνικωτάτη τῶν πινάκων του εἶνε ἐξ ἴσου ἐπιτυχής, ὅσον καὶ ἐάν ἐπὶ πλοίου εἰργάζετο ὁ καλλιτέχνης. Διατί; Διότι ὅλη ἡ σπουδὴ, ἥς ἀπέβη μύστης, προσηγήθη ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὴν ἀνυπαρξίαν τοῦ μοντέλλου, εἶνε ἐν ζήτημα οἰκονομικὸν συνδεόμενον πρὸς τὸ δεῦτερον θέμα, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἐρχόμεθα. Ὅτι τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν—διότι περὶ τοῦ ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι, οὔτε λόγος ἐπιτρέπεται νὰ γίνεται—εἶνε τελειῶς ἀδιάφορον πρὸς τὰ Ἑλλ. γράμματα καὶ τὴν Ἑλληνικὴν τέχνην, εἶνε ἀλήθεια ἀναμφισβήτητος. Ὀλίγοι εἶναι οἱ φιλότεχνοι, καὶ ἐλάχιστοι οἱ δώσαντες χρῆμα εἰς τοὺς καλλιτέχνας. Καὶ ἐρωτᾶται: Ὁ καλλιτέχνης πρῶτος θὰ μορφώσῃ τὸ κοινὸν διὰ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὸν ἐκτιμᾷ, ἢ τὸ κοινὸν πρέπει νὰ ἐνισχύσῃ πρῶτον τὸν καλλιτέχνην διὰ νὰ

βαδίσῃ οὗτος τὴν ὁδὸν τῆς προόδου; Νὰ ζῇ καὶ ἡ νὰ μὴ ζῇ; Ἀλλὰ πῶς θὰ μορφώσῃ ὁ καλλιτέχνης τὸ κοινόν, ὅταν δὲν τὸ συναντᾷ πουθενά ὅσον καλὸς καὶ ὅν εἶναι; Αἱ ἐκθέσεις κλείουν ἐλλείψει θεατῶν καὶ ἀγοραστῶν. Ἡ πρέπει τὰ ἔργα νὰ ἐκτίθενται εἰς τὸς προθήκας τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἀνάμεσα εἰς σκαρπίνια καὶ εἰς κολλάρια; Ἡ μήπως οἱ παλαιοὶ μεγάλοι καλλιτέχναι θὰ ἐγίνοντο μεγάλοι, ἐάν ὡς περιβάλλον εἶχον τὴν σημερινὴν Ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν;

★

Ἡ Ἀγγλία προσαρτῶσα ὀριστικῶς τὴν Κύπρον, καταργῇ τὴν ἐπικυριαρχίαν τῆς Τουρκίας. Ἡ Ἑλλάς ἀσφαλῶς θὰ δεχθῇ ἀπὸ τὴν μεγαλόφωνα μεσεγγυούχον Ἀλβιῶνα τὸ ἀγαπητόν της τέκνον. Αἱ ἐπτὰ νύμφαι τοῦ Ἰονίου ἐγγυῶνται καὶ περὶ τῆς Κύπρου. Ὅπως ἐκεῖναι ἐσώθησαν ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν κατοχὴν ἀπὸ τῆς τυραννίας, οὕτω καὶ ἡ Κύπρος «ὁ ἀδάμας τῆς Μεσογείου» κοιτομένης καὶ τῆς τελευταίας κλωστής πρὸς τὴν Τουρκίαν, γίνεται Ἀγγλικὴ κτήσις, καὶ οὕτω διευκολύνεται ἡ παλινόστησις εἰς τὰς μητρικὰς ἀγκάλας. Τὸ ὄνειρον τῶν Κυπρίων, ἢ Ἑνωσις, εἶναι ἐγγύς.

★

Κράτος χωρὶς πόλεις, Βασιλεὺς χωρὶς ἐπηκόους, Κυβέρνησις χωρὶς ὑπαλλήλους. Καὶ αὐτὸ τὸ ἀνέλπιστον μὴ παρουσίασεν ὁ πόλεμος. Βέλγιον σήμερον ὡς κράτος ἐλεύθερον δὲν ὑπάρχει. Ὁ ἡρωϊκὸς Βασιλεὺς Ἀλβέρτος φιλοξενεῖται ἐν Γαλλίᾳ. Οἱ κάτοικοι ἐπικρατίσθησαν, αἱ πόλεις Γερμανοκρατοῦνται. Ποῖον τραγικὸν μεγαλεῖον ἐνέχει ἡ ὑπερήφανος αὐτοθυμία τοῦ μικροῦ βασιλείου, ἣν ἐπιστεγάζει ὁ ὑπέροχος βασιλεὺς του, ὅστις ὅταν ὀλίγον πρὶ τοῦ πολέμου ὁ Κάιζερ τοῦ παρηγγείλεν ὅτι ἐάν ἐναντιωθῇ εἰς τὴν διέλευσιν τῶν στρατευμάτων του θὰ τὸν ἐθεώρει πρωτοπικρὸν ἐχθρόν, ἀπῆντησεν ἐκεῖνος τηλεγραφικῶς. «Λυποῦμαι διότι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς Βασιλεῖς νὰ φέρουν ὅπλα. Ὁ πρῶτος πυροβολισμὸς μου θὰ ἦτο δι' ἐσέ...»

★

Μετεκλήθη ἐξ Ἀγγλίας διοργανωτὴς διὰ τὴν... πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, ὁ κ. Μώσσον Πρακτικὸς ἄνθρωπος. Ἐπῆρε τὸ σχέδιον τῶν Ἀθηνῶν, ἐχάραξε γραμμάς, ἐκρήμνισε—φανταστικῶς εὐτυχῶς—δλόκληρα τετράγωνα οἰκοδομῶν, κατεσκεύασε λεωφόρους, πλατείας, ἤγειρε οὐρανοξύστες, μετεκόμισε σιδηροδρομικοὺς σταθμούς, ἤγειρε νέαν Βουλὴν, νέαν Ὑπουργεῖαν, Δικαστήρια, Δημαρχεῖον, Ξενοδοχεῖα, σχολεῖα—μετέβαλε τὸ δαιμόνιον πτολίεθρον εἰς ἰδεώδη μεγαλοῦπολιν. Δι' ἑν μόνον δὲν ἐμερίμνησεν ὁ κ. Μώσσον. Νὰ μὴ φέρῃ καὶ τὸν Πακτωλὸν τοῦ δημοσίου θησαυροῦ τῆς πατρίδος του, διὰ νὰ γίνουν ὅλα αὐτὰ τὰ μεγαλοπρεπῆ σχέδια. Ἀνληφθῇ ὑπ' ὅψει ὅτι ὁ Δῆμος δὲν δύναται νὰ προσθέσῃ ἐν κάρρον ἀκόμη καθαριότητος εἰς τὸν προπολογισμὸν του, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ κλαίῃ κανεὶς τὰς χιλιάδας τοῦ μὴ ἐστοίχισαν οἱ Ἰσπανικοὶ πύργοι τοῦ Ἀγγλοῦ μηχανικοῦ, ὅστις ὑπολογίζει ὅτι θὰ χρειασθοῦν ἑξακόσια μόνον ἑκατομμύρια διὰ τὸν ἐξωραϊσμὸν, ὃν προτείνει. Δὲν παραλείπει δὲ νὰ ὑποσχεθῇ ὅτι καὶ ὁ Ἰλισσὸς θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἀρχαίαν του δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν. Μέγας εἰ καὶ θαυμαστά τὰ... σχέδιά σου, κύριε διοργανωτά!

ΔΑΦΝΙΣ